

befale det høitærede Thing at bevilge de af Ministeriet foreslaaede 2000 Rbd. Jeg kan vel tænke mig, at den nævnte Provst har været meget lidt inde i vore Toldforhold og, da han har havt Mod og Lyst til at probere et stort og vigtigt Landbrugsforsøg og forskrevet disse Fernør fra England, ikke har tænkt, at dette var forbundet med en saa overmaade stor Udgift til Statskassen som omtrent 50 pCt. af Værdien; han har havt de fornødne Midler til at anskaffe sig disse Nør og dermed gjøre dette storartede Forsøg; om hvis Nytte jeg ikke skal yttre mig, da der derom endnu ikke er beviist Noget. Naar han derfor nu kommer til os og beber om, at han maa faae en Godtgjørelse for de af ham ublagte Toldpenge, saa kan jeg ikke andet end stemme derfor. Det vil være i flere af de Herreris Erindring, at jeg i Rigsraadet for længere Tid siden stillede et Forslag, som ikke vandt Bifald, men dog havde endeel Stemmer for sig, og som gik ud paa, at Alt, hvad der behøvedes til store Foretagender, netop af den Art, som Provsten har udført, skulde kunne indføres for en moderat Told af 5 pCt., for ikke at umuliggjøre den Slags Foretagender: Naar man gaar efter den Regel, som jo er vedtaget for alle Gasværksanlæg og større Vandledningsarbejder, som Communen foretager, saa komme vi til at give Provsten de af Regjeringen forlangte 2000 Rbd for ublagt Extratold, — jeg kalder det saaledes. — Hvad enten det nu er et nyttigt Foretagende eller ikke, er det idelmindste et interessant, og det forekommer mig ikke, at vi skulle gaae Lyften til at forsøge denne Art Foretagender i Landbruget ved at sætte os indod Forslag, som komme fra Regjeringen, støttet paa Finantsudvalgets Anbefaling forrige Aar. Det maa være mig tilladt endnu at sige et Par Ord til min Anbefaling af denne Post. Et æret Medlem nær ved mig (Fornesbeck) anførte, at det var beklageligt, at der ikke i Finantsudvalget var den varme Interesse for Landbosforholdene, som ønskeligt var; men det er min Tro, at vi ingensinde ville see en ofsentlig Forsamling og et af den udgaaet Finantsudvalg, som ikke skulde være besjælet af varm Interesse for Alt, hvad der angaar Landbruget her i Landet; thi det maatte være saare

uforstandige Folk, som ikke vare besjælede af en varm Interesse for det, der hovedsagelig søder os alle. Landbruget er af en overordentlig vigtig og stor Interesse her i Landet, og hvorfor skulde man da ikke i høi Grad interessere sig derfor? Men skjøndt jeg varmt interesserer mig for Udviklingen af alle Landbosforhold, saavel som for Landets Opkomst i det Hele, saa vil jeg oprigtig tilstaae, at dersom det stod til mig, vilde jeg i Finantsloven styrge alle Begjæringer om Understøttelse til particulaire Interesser; thi det forekommer mig ikke at være nogen helbig Maade at befordre dem paa. Det er en alt for stor Fordring vi gjøre til vor Indenrigsminister, idet vi bevilge disse Summer til Industriens Fremme, til Huusdyravlens Forbedring og til Landbovæsenet i dets forskjellige Brancher, en altfor stor Fordring, at han skal have en saa mangfoldig og alsidig Kundskab, at der næsten ikke bliver nogen Branche, uden at vi forlange, at han skal forstaae sig derpaa; han skal forstaae sig paa Speilet hos Køerne, paa Oldenborvernes Odelæggelse, paa Diavlenes Formering, paa Hestenes Been og paa Faarenes Uld, kort sagt, der er Intet, uden at han skal forstaae sig derpaa, og desforuden skal han være Statsmand, Lovgiver og Administrator. — En anden Betragtning er, at man ved bestandig at holde sig til Regjeringen om alle mulige Understøttelser til at forsøge Dit og Dat lever under et bestandigt Overformhynderi, som vi skulle see at frigjøre os for. Jeg troer heller ikke, at det er muligt at finde en mindre stiftet Wei til at befordre disse Interesser end igjennem en Regjering. Dersom ikke betydende og indsigtsfulde Mænd rundt omkring i Landets forskjellige Kredse med deres Exempel og ved Raad og Daad ville søge at fremme de vigtige Interesser i Landet, er jeg overbevist om, at de ville slyngne hen, og det jo mere Regjeringen paa den Maade, som den hidtil er gaaet frem, tager sig af dem. For blot at nævne en eneste af de Gjenstande, der her have været under Forhandling, vil jeg omtale det af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Zillisch) saa stærkt berørte Punkt om Dplæring i Draining. Det er efter min Formening en fuldstændig Feiltagelse, at vi her skulle give os